

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Berezovschi Adrian în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2019 și a sentinței Judecătorei Ungheni din 14 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Crudu Alexei xxxxx, născut la
xxxxx xxxxx xxxxx, originar și domiciliat
în or. xxxxx, str. xxxxx, xxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 22.09.2017 – 14.02.2019;

Instanța de apel: 22.03.2019 – 03.09.2019;

Instanța de recurs ordinar: 25.11.2019 – 08.09.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 14 februarie 2019, Crudu Alexei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 10 000 lei.

Acțiunea civilă a fost admisă integral, fiind dispusă încasarea din contul lui Crudu Alexei în beneficiul lui Miron Alexandru, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 20 000 lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că, Crudu Alexei, în luna aprilie 2015, data și ora concretă nu a putut fi stabilită, aflându-se în s. xxxxx, r-nul xxxxx, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul confecționării mai multor obiecte, și anume a porții metalice de la intrare în curtea gospodăriei, a unei porți metalice de la intrarea în garaj și a unei balustrade din metal pentru balcon, a dobândit de la Miron Alexandru bani în sumă de 12 000 lei, cauzându-i un prejudiciu material în proporții considerabile.

Acțiunile inculpatului Crudu Alexei, au fost încadrate conform art. 190 alin. (1) Cod penal, *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere*.

3. Avocatul Berezovschi Adrian în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea totală a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Crudu Alexei să fie achitat, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1 În argumentarea apelului, a invocat că contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, prima instanță nu a pus la baza sentinței de condamnare probe care să confirme vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, motivând soluția .

Susține apărarea, că prima instanță nu a luat în considerație divergențele între declarațiile părții vătămate Miron Alexandru și ale soției acestuia.

Indică că inculpatul a primit de la partea vătămată un avans în sumă de 12 000 lei, care ulterior i l-a restituit, pentru confecționarea a două porți din fier, a balustradei pentru balcon, precum și pentru procurarea materialelor, pentru efectuarea acestor lucrări, au convenit în privința sumei de 25 000 lei.

Precizează apărarea, că inculpatul a inițiat efectuarea lucrărilor, iar faptul că acestea nu au fost finisate, nu echivalează cu comiterea infracțiunii de escrocherie, or în contextul în care inculpatul ar fi recurs la mijloace de înșelăciune sau abuz de încredere în raport cu partea vătămată, acesta ar fi negat primirea avansului.

Mai relevă, că prima instanță a dispus admiterea acțiunii civile înaintată de partea vătămată, însă nu a indicat în partea descriptivă a sentinței motivele admiterii acesteia.

Astfel, menționează că acțiunea civilă a fost admisă în lipsa unei cereri întocmită de către partea vătămată, fapt ce contravine prevederilor art. 221 alin. (1) Cod de procedură penală, or inculpatul deja a restituit părții vătămate suma de 12 000 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2019, a fost admis parțial apelul declarat de către avocatul Berezovschi Adrian în numele inculpatului, casată parțial sentința primei instanțe, în latura civilă, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către Miron Alexandru și a fost dispusă încasarea din contul lui Crudu Alexei în beneficiul lui Miron Alexandru, prejudiciul moral în sumă de 5 000 lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1 În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a reținut faptele și circumstanțele cauzei în latura penală, just concluzionând în privința vinovăției inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a precizat, că vinovăția inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal este dovedită, în afara oricăror dubii rezonabile, prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, și anume prin declarațiile părții vătămate Miron Alexandru (f.d. 186, vol. I), declarațiile martorilor Miron Angela (f.d. 194, vol. I), Crudu Nina (f.d. 196, vol. I) și Mămăligă Valeriu (f.d. 188, vol. I), date în ședința de judecată a primei instanțe, precum și prin declarațiile inculpatului Crudu Alexei de la urmărirea penală, consemnate în procesul-verbal de audiere a acestuia în calitate de învinuit din 08 septembrie 2017 (f.d. 66-67, vol. I).

Instanța de apel a respins argumentele apărării potrivit cărora fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, în contextul în care inculpatul, fiind în imposibilitate să-și onoreze obligațiunile față de partea vătămată, a încheiat cu aceasta o tranzacție, prin care au convenit în privința termenului de efectuare a lucrărilor, însă nu a efectuat lucrările și a plecat din Republica Moldova.

De asemenea, instanța de apel a precizat, că inculpatul nu i-a explicat părții vătămate că va fi în imposibilitate să execute lucrările în termenul convenit și astfel a ignorat partea vătămată o perioadă îndelungată de timp, fapt ce atestă intenția frauduloasă a inculpatului Crudu Alexei.

Instanța de apel a menționat, că acțiunile inculpatului urmează a fi reîncadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, din motiv că la data de 17 august 2018, indicele calificativ – lit. c) a art. 190 alin. (2) Cod penal „*cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”, a fost abrogat.

Cu referire la pedeapsa inculpatului, instanța de apel reținând prevederile art. 61 și 75 alin. (1) Cod penal, a luat în considerație caracterul prejudiciabil al infracțiunii comise, persoana inculpatului și faptul că acesta are la întreținere doi copii minori, precum și faptul că este corect și echitabil ca inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

Referitor la latura civilă, instanța de apel a conchis că prima instanță neîntemeiat a dispus încasarea în beneficiul părții vătămate, din contul inculpatului, a sumei de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, or partea vătămată a solicitat încasarea din contul inculpatului Crudu Alexei, suma de 12 000 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Instanța de apel a concluzionat, că acțiunea civilă urmează a fi admisă parțial, cu dispunerea încasării prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în sumă de 5 000 lei, conform art. 2037 Cod civil, în contextul în care părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 12 000 lei.

5. Avocatul Berezovschi Adrian în numele inculpatului, la 12 noiembrie 2019, în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală depune în adresa Curții Supreme de Justiție recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor instanțelor de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Crudu Alexei

să fie achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

De asemenea, avocatul Berezovschi Adrian în numele inculpatului, a solicitat încetarea procesului penal în temeiul art. 275 pct. 1) și 8) Cod de procedură penală.

5.1 În argumentarea recursului, a invocat că instanțele de fond au ignorat prevederile art. 275 Cod de procedură penală, or Miron Alexandru a depus o plângere la Procuratura r-nul Nisporeni privind acțiunile lui Crudu Alexei, care a fost transmisă pentru examinare conform competenței Inspectoratului de Poliție Nisporeni și astfel, la data de 27 octombrie 2015, a fost adoptată o încheiere privind soluționarea plângerii, potrivit căreia s-a constatat că faptele lui Crudu Alexei nu întrunesc elementele unei infracțiuni sau contravenție.

Prin urmare, susține apărarea că prin ordonanța organului de urmărire penală din 08 decembrie 2015, în baza aceluiași materiale, a fost începută urmărirea penală în temeiul art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fapt ce contravine prevederilor art. 275 pct. 1) și 8) Cod de procedură penală, deoarece încheierea organului de urmărire penală din 27 octombrie 2015 este o hotărâre care nu a fost contestată și anulată.

Astfel, menționează că instanța de apel nu a soluționat cererea din 21 mai 2019 privind încetarea procesului penal în temeiul art. 275 pct. 1) și 8) Cod de procedură penală.

Subliniază apărarea, că instanța de apel a admis acțiunea civilă în lipsa unei cereri întocmită de către partea vătămată, astfel fiind încălcate prevederile art. 221 alin. (1) Cod de procedură penală.

Cu referire la termenul de depunere a recursului ordinar, apărarea a indicat că potrivit art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Astfel, susține că decizia motivată a instanței de apel, a fost pronunțată la data de 04 octombrie 2019, iar în baza art. 418 Cod de procedură penală, a fost expediată părților care nu au fost prezente la ședința de judecată în care aceasta a fost pronunțată.

Menționează, că decizia a fost expediată prin intermediul oficiului poștal, la data de 09 octombrie 2019, ora 12:58 și fiind recepționată de către apărare la data de 14-15 octombrie 2019, din care motiv consideră că termenul pentru depunerea recursului ordinar urmează a fi calculat din data de 15 octombrie 2019 și anume din momentul când decizia motivată a fost recepționată, până la data limită de 13 noiembrie 2019.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului ordinar declarat de către avocatul Berezovschi Adrian în numele inculpatului, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar declarat de către avocatul Berezovschi Adrian în numele inculpatului, în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat

la data de 12 noiembrie 2019, urmează a fi respins, ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (*este declarat peste termen sau inadmisibil*).

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 03 septembrie 2019 (f.d.23-26, vol.II), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului Berezovschi Adrian, cu înștiințarea acestuia despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 03 octombrie 2019.

Reieșind din actele cauzei, rezultă că la data stabilită - 03 octombrie 2019, avocatul Berezovschi Adrian și inculpatul Crudu Alexei, din motive necunoscute, nu s-au prezentat la pronunțarea deciziei motivate, însă la 04 octombrie 2019, în adresa acestora a fost expediată copia deciziei motivate, potrivit scrisorii anexate la materialele dosarului (f.d.40, vol.II).

Așadar, în speță, termenul de declarare a recursului conform art. 422 Cod de procedură penală, a început să curgă din 04 octombrie 2019, iar ultima zi pentru declararea recursului fiind 04 noiembrie 2019, pe când recursul ordinar declarat de avocatul Berezovschi Adrian a fost depus la 12 noiembrie 2019, prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

În astfel de circumstanțe, rezultă că recursul declarat de avocatul Berezovschi Adrian la 12 noiembrie 2019, urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece este depus peste termen.

Colegiul penal menționează, că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca inadmisibil fiind tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Berezovschi Adrian în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui Crudu Alexei xxxxx.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **22 octombrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor